

Sygn. akt *I AGa 380/21*

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 kwietnia 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu I Wydział Cywilny i Własności Intelektualnej

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Ewa Staniszevska

Protokolant: sekr. sąd. Agnieszka Stawujak

po rozpoznaniu w dniu 21 kwietnia 2022 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **sp. z o.o. w (...) w P.**

przeciwko (...) **sp. z o.o. w T.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 14 września 2021 r. sygn. akt IX GC 576/20

I. zmienia zaskarżony wyrok :

a) w pkt 1. w ten sposób, że obniża zasądzoną tam kwotę należności głównej z 289.251,72 zł do kwoty 232.433,10 zł. (dwieście trzydzieści dwa tysiące czterysta trzydzieści trzy złote dziesięć groszy) i uchyla orzeczenie o odsetkach w tirecie 4 od kwoty 22.834,95 zł oraz w tirecie 5 od kwoty 33.983,67 zł, oddalając powództwo o 56.818,62 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych;

b) w pkt. 2 i 3 w ten sposób, że rozdziela stosunkowo koszty procesu obciążając nimi powoda w 19,6% a pozwanego w 80,4% i na tej podstawie:

- zasądza od pozwanego na rzecz powoda 6.576,76 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

- nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Poznaniu kwotę 11.628,25 zł tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej od pozwu;

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. koszty postępowania apelacyjnego rozdziela stosunkowo obciążając nimi powoda w 19,6% a pozwanego w 80,4% i na tej podstawie zasądza od pozwanego na rzecz powoda 16.553,05 zł.

Ewa Staniszevska

--	--	--

UZASADNIENIE

Powód (...) sp. z o.o. wniósł pozew przeciwko pozwanemu (...) sp. z o.o. o zapłatę 289.251,72 zł z odsetkami. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa, podnosząc, że wierzytelności dochodzone pozwem zostały umorzone na skutek potrącenia.

Wyrokiem z dnia 14 września 2021 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu w punkcie 1 zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 289.251,72 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od kwot: 18.142,50 zł za okres od 20 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty, 130.281,60 zł za okres od 29 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty, 84.009 zł za okres od 29 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty, 22.834,95 zł za okres od 29 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty, 33.983,67 zł za okres od 11 lutego 2017 r. do dnia zapłaty, w punkcie 2 zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 10.817 tytułem zwrotu kosztów procesu, a w punkcie 3 nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 14.463 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, od której uiszczenia powód został zwolniony.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód jako wykonawca i pozwany jako zamawiający zawarli 6 umów:

- 1) nr (...) z 3 kwietnia 2014 r. o prace projektowe i budowlano-montażowe, która dotyczyła zadania realizowanego w miejscowości K.,
- 2) nr (...) z 13 marca 2015 r. o prace budowlano-montażowe, która dotyczyła zadania realizowanego miejscowości w M.,
- 3) nr (...) z 1 kwietnia 2015 r. o prace budowlano-montażowe, która dotyczyła zadania realizowanego w miejscowości B.,
- 4) nr (...) z 3 lipca 2015 r. o prace budowlano-montażowe, która dotyczyła zadania realizowanej w miejscowości Ł.,
- 5) nr (...) z 17 grudnia 2015 r. (omyłkowo wskazany przez Sąd Okręgowy na rok (...)) o prace dodatkowe do umowy nr (...),
- 6) nr (...) z 22 czerwca 2015 r. (omyłkowo wskazany przez Sąd Okręgowy na rok (...)) o wykonanie robót budowlanych na terenie miejscowości L., L., L..

Zgodnie z § 19 ust 1a ostatniej ze wskazanych umów pozwanemu przysługiwało prawo naliczenia powodowi kary umownej w wysokości 0,2% wynagrodzenia umownego netto za każdy dzień opóźnienia w wykonaniu przedmiotu umowy.

Oświadczeniami z 9 listopada 2016 r. pozwany odstąpił od umów nr (...) w zakresie dotychczas niewykonanym.

Odbiory techniczne robót powoda miały miejsce: co do umowy nr (...) w dniach 29 listopada 2016 r., 16 i 21 grudnia 2016 r., co do umowy nr (...) w dniach 21 grudnia 2017 r. i 3 stycznia 2017 r., co do umowy nr (...) w dniach 30 października 2015 r., 23 grudnia 2015 r. i 10 stycznia 2017 r.

Wskutek inwentaryzacji robót strony ustaliły, że należne powodowi wynagrodzenie wynosi: 1) 18.565 zł netto z umowy nr (...) 68.300 zł netto z umowy nr (...) 27.629 zł netto z umowy nr (...) 105.920 zł netto z umowy nr (...) 14.750 zł netto z umowy nr (...).

Pozwany obciążył powoda karami umownymi z tytułu odstąpienia od umów: 1) 1.233,75 zł co do umowy nr (...) 2.025 zł co do umowy nr (...) 4.770 zł co do umowy nr (...) 2.685.353,60 zł za zwłokę w wykonaniu umowy nr (...) wynoszącą 232 dni.

Powód nie dochował umówionych terminów wykonania umów nr (...). Powód nie dochował umówionego terminu wykonania umowy nr (...) o 232 dni. Przyczyną tego były braki materiałowe oraz zbyt mała ilość brygad wykonujących roboty.

Tytułem wynagrodzenia za wykonane roboty powód wystawił pozwanemu następujące faktury:

1) nr (...) na kwotę 22.834,95 zł brutto (18.565 zł netto) płatną do 28 stycznia 2017 r., która dotyczyła umowy nr (...) i została doręczona pozwanemu 30 grudnia 2016 r.,

2) nr (...) na kwotę 84.009 zł brutto (68.300 zł netto) płatną do 28 stycznia 2017 r., która dotyczyła umowy nr (...) i została doręczona pozwanemu 30 grudnia 2016 r.,

3) nr (...) na kwotę 33.983,67 zł brutto (27.629 zł netto) płatną do 10 lutego 2017 r., która dotyczyła umowy nr (...) i została doręczona pozwanemu 16 stycznia 2017 r.,

4) nr (...) na kwotę 130.281,60 zł brutto (105.920 zł netto) płatną do 28 stycznia 2017 r., która dotyczyła umowy nr (...) i została doręczona pozwanemu 30 grudnia 2016 r.,

5) nr (...) na kwotę 18.142,50 zł brutto (14.750 zł netto) płatną do 19 stycznia 2017 r., która dotyczyła umowy nr (...) i została doręczona pozwanemu 30 grudnia 2016 r.

Pismem z 18 maja 2018 r., nadanym przesyłką poleconą 25 maja 2018 r., powód wezwał pozwanego do zapłaty w/w kwot w terminie 7 dni.

Pismem z 17 kwietnia 2018 r. pozwany oświadczył powodowi, że dokonuje potrącenia w kwocie 531.906,12 zł, które obejmuje jego wierzytelności na łączną kwotę 2.685.353,60 zł z dokumentów nr: 1) (...) na kwotę 309,90 zł, 2) (...) na kwotę 300.148,42 zł, 3) (...) na kwotę 2.685.353,60 zł z wierzytelnościami powoda na łączną kwotę 531.906,12 zł z faktur: 1) (...) na kwotę 172.200 zł, 2) (...) na kwotę 18.142,50 zł, 3) (...) na kwotę 130.281,60 zł, 4) (...) na kwotę 84.009 zł, 5) (...) na kwotę 22.834,95 zł, 6) (...) na kwotę 3.567 zł, 7) (...) na kwotę 66.887 zł, 8) (...) na kwotę 33.983,67 zł. Nadto pozwany poinformował powoda, że po potrąceniu należność wynikająca z dokumentu (...) wynosi 2.453.905,80 zł.

Pismem z 11 stycznia 2021 r. pozwany oświadczył powodowi, że dokonuje potrącenia w kwocie 531.906,12 zł, które obejmuje jego wierzytelności na łączną kwotę 2.685.353,60 zł z dokumentu nr (...) z wierzytelnościami powoda na łączną kwotę 531.906,12 zł z faktur: 1) (...) na kwotę 172.200 zł, 2) (...) na kwotę 18.142,50 zł, 3) (...) na kwotę 130.281,60 zł, 4) (...) na kwotę 84.009 zł, 5) (...) na kwotę 22.834,95 zł, 6) (...) na kwotę 3.567 zł, 7) (...) na kwotę 66.887 zł, 8) (...) na kwotę 33.983,67 zł. Nadto pozwany poinformował powoda, że po potrąceniu należność wynikająca z dokumentu (...) wynosi 2.453.905,80 zł.

Postanowieniem z 14 grudnia 2016 r., prawomocnym z dniem 07 maja 2017 r., wobec powoda otwarte zostało przyspieszone postępowanie układowe. W toku tego postępowania sporządzona została lista wierzytelności obejmująca m.in. wierzytelność pozwanego wobec powoda w kwocie 34.875,31 zł i lista wierzytelności spornych obejmująca m.in. wierzytelność pozwanego wobec powoda w kwocie 367.360,46 zł. Pozwany głosował przeciwko układowi, gdyż nie objął on wszystkich jego wierzytelności. Postanowieniem z 24 kwietnia 2019 r., prawomocnym z dniem 14 czerwca 2019 r. układ został zatwierdzony.

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dowodów: umowy nr (...) (k. 11-13), aneksu nr (...) (k. 14-16), aneksu nr (...) (k. 17-19), aneksu nr (...) (k. 19-20), umowy nr (...) (k. 21-23), aneksu nr (...) (k. 24), aneksu nr (...) (k. 25), notatki służbowej z 23.10.2015 r. (k. 26), umowy nr (...) (k. 27-30), aneksu nr (...) (k. 31), aneksu nr (...) (k. 32), aneksu nr (...) (k. 33), umowy nr (...) (k. 34-36), aneksu nr (...) (k. 37-38), umowy nr (...) (k. 40-41), umowy nr (...) (k. 167-176), oświadczeń o odstąpieniu (k. 131, 141, 162), protokołów odbioru technicznego (k. 134-135, 136-138, 139-140, 143-144, 145-147, 148-153, 157-159), porozumienia z 01.09.2016 r. (k. 154-155), inwentaryzacji robót (k. 133, 141v, 156, 160, 161), pisma z 29.12.2016 r. (k. 132), noty obciążeniowej z 30.12.2016 r. (k. 142), noty obciążeniowej z 30.12.2016

r. (k. 163), noty księgowej z 10.11.2016 r. (k. 177), notatek służbowych (k. 248, 249, 250, 251-252, 253, 254, 255-256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266), pisma z 23.07.2015 r. (k. 274), pisma z 30.09.2015 r. (k. 275), pisma z 09.11.2015 r. (k. 271-272), pisma z 09.12.2015 r. (k. 270), protokołu odbioru (k. 276-277), decyzji o pozwoleniu na użytkowanie (k. 267-269), faktur nr: (...) (k. 45), (...) (k. 44), (...) (k. 46), (...) (k. 43), (...) (k. 42), ostatecznego wezwania do zapłaty (k. 47), potwierdzenia nadania (k. 48), pisma z 17.04.2018 r. (k. 164-165), wniosku o kompensatę (k. 166), pisma z 11.01.2021 r. (k. 278), postanowienia z 14.12.2016 (k. 194; k. 95 akt XI GR 31/16), zarządzenia o prawomocności (k. 129 akt XI GR 31/16), pisma z 14.08.2018 r. (k. 281-282), wyciągu z listy wierzytelności (k. 280), postanowienia z 24.04.2019 (k. 195; k. 2023 akt XI GRp 11/16), zarządzenia o prawomocności (k. 2142 akt akt XI GRp 11/16) oraz zeznań świadka Sadka (k. 331).

Sąd I instancji dał wiarę wyżej wskazanym dowodom, gdyż były one wewnątrznie i wzajemnie spójne, logiczne, zgodnie z wiedzą i doświadczeniem życiowym, autentyczność dokumentów nie budziła wątpliwości, podobnie jest zgodność z prawdą zeznań świadka Sadka, gdyż były one zgodne z notatkami służbowymi z 25 września 2015 r. (k. 248), 12 października 2015 r. (k. 250), 26 października 2015 r. (k. 251) i pismami pozwanego z 23 lipca 2015 r. (k. 274), 09 listopada 2015 r. (k. 271), 09 grudnia 2015 r. (k. 270).

Nie było sporne, że powód przekroczył umówione terminy wykonania umów nr (...). Nie była również sporna matematyczna poprawność kar umownych, którymi z tego tytułu pozwany obciążył powoda (k. 329). Sporne było natomiast, czy powód ponosił odpowiedzialność za te przekroczenia, czemu zaprzeczył (k. 329).

Notatki służbowe z 25 września 2015 r. (k. 248), 12 października 2015 r. (k. 250), 26 października 2015 r. (k. 251), pisma pozwanego z 23 lipca 2015 r. (k. 274), 9 listopada 2015 r. (k. 271), 9 grudnia 2015 r. (k. 270) oraz zeznania świadka Sadka dowiodły, że przyczyną przekroczenia terminu wykonania umowy nr (...) były braki materiałowe oraz zbyt mała ilość brygad wykonujących roboty. Pismem z 23 lipca 2015 r. pozwany wezwał bowiem powoda do natychmiastowego uruchomienia frontu robót (k. 274), pismem z 09 listopada 2015 r. do natychmiastowego zwiększenia ilości brygad (k. 271), notatką z 25 września 2015 r. powód zapewniał o wykonaniu zadania zgodnie z umową i zwiększeniu ilości brygad do 28 września 2015 r. (k. 248), czego zgodnie z notatką z 12 grudnia 2015 r. nie uczynił (k. 250). Z kolei zgodnie z notatką z 26 października 2015 r. inspektor nadzoru poinformował o zagrożeniu terminu realizacji związanego z brakiem dostaw materiałów (k. 251). Powyższe było zgodne z zeznaniami świadka, który był uczestnikiem spotkań stron, podczas których prezes zarządu powoda mówił o brakach materiałowych i zapowiadał zwiększenie ilości brygad (k. 331).

Świadek K. zeznał, że przyczyną przekroczenia terminu było m.in. zbyt późne doręczenie dokumentacji budowlanej, konieczność przebudowy instalacji sanitarnej na trasie gazociągu i konieczność wykonania projektów zastępczych z uwagi na kolizję z niezainwentaryzowanymi obiektami (k. 334). Co prawda kolizja z kanalizacją sanitarną oraz zmiana trasy gazociągu zostały potwierdzone notatkami z 25 września 2015 r. (k. 248), 12 października 2015 r. (k. 250) i 26 października 2015 r. (k. 251), ale zgodnie z pismem pozwanego z 09 grudnia 2015 r. nie wstrzymywały one prowadzenia robót na innych odcinkach (k. 270). Jeżeli chodzi natomiast o doręczenie dokumentacji, to pozostały zgromadzony materiał okoliczności tej nie dotyczył. W tej sytuacji zeznania świadka K. miały zbyt niską moc dowodową, by dowieść, że współprzyczynami przekroczenia terminu były okoliczności zeznane przez świadka (świadek zeznał, że było szereg przyczyn, spośród których pamiętał 3 powołane).

Świadek K. zeznał, że roboty objęte umowami nr (...) zostały wykonane w terminie, ale nie zostały zgłoszone do odbioru celem uniknięcia potrącenia z wynagrodzenia kar umownych, którymi pozwany obciążał powoda (k. 334). Zeznania te miały zbyt niską moc dowodową, by dowieść tych okoliczności, gdyż nie dotyczył ich żaden inny materiał, a świadek W. o nich nie wiedziała (k. 331) w sytuacji, gdy zgodnie z wiedzą i doświadczeniem życiowym powinna mieć taką wiedzę (z zeznań świadka wynikało, że jako prezes zarządu, a następnie pracownik powoda była zaangażowana w roboty powoda - k. 331). Dodatkowo zeznania świadka K. były sprzeczne z zeznaniami świadka P., zgodnie z którymi powód wstrzymał roboty, a nie ich odbiór (k. 333).

Świadek W. zeznał, że przyczyną przekroczenia terminu z umowy nr (...) była niemożność wejścia na plac budowy z uwagi na problemy z uzgodnieniami z właścicielami (k. 331). Zeznania te miały zbyt niską moc dowodową, by dowieść tej okoliczności, gdyż nie dotyczył jej żaden inny materiał, a zeznania świadka były pozbawione konkretów (np. świadek nie wiedział, na której ze stron ciążył obowiązek tych uzgodnień). Świadek zeznał również, że tego rodzaju okoliczność dotyczyła również umowy nr (...) (k. 332), czego jednak nie potwierdził żaden inny materiał, w tym zeznania świadka K..

Zeznania świadka P. nie dowiodły, że przyczyną wstrzymania robót przez powoda była niewypłacalność (k. 333), gdyż zeznania te były pozbawione konkretów, okoliczności tej nie dotyczył inny materiał sprawy, a sam świadek nie był związany z powodem (był pracownikiem pozwanego).

Zeznania świadka Z. nie dowiodły, że przyczyną przekroczenia terminu z umowy nr (...) były prace innego podmiotu w zakresie modernizacji placu budowy (k. 332), gdyż wiedza świadka nie była stanowcza („coś pamiętam”), a okoliczności tej nie dotyczył żaden inny materiał.

Zeznania świadka R. nie miały znaczenia dla poczynienia ustaleń faktycznych, gdyż świadek ten nie miał wiedzy co do okoliczności sprawy (k. 333).

Nie ustalono tytułów i okoliczności powstania wierzytelności pozwanego z dokumentów (...) i (...) (wierzytelności objęte potrąceniem z 17 kwietnia 2018 r. – k. 164-165), gdyż zgromadzony materiał wierzytelności tych nie dotyczył.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z inwentaryzacjami robót pozwany był zobowiązany zapłacić powodowi wynagrodzenia z umów nr (...) w kwotach – odpowiednio - 18.565 zł netto, 68.300 zł netto, 27.629 zł netto, 105.920 zł netto i 14.750 zł netto. Pozwany odmówił zapłaty twierdząc, że: 1) wierzytelności z umów nr (...) uległy obniżeniu o – odpowiednio - 1.233,75 zł, 2.025 zł i 4.770 zł tytułem kar umownych za niedotrzymanie terminu wykonania tych umów, 2) wszystkie wyżej wskazane wierzytelności uległy całkowitemu umorzeniu wskutek potrącenia kary umownej za niedotrzymanie terminu wykonania umowy nr (...). W tej sytuacji istota sporu sprowadzała się do skuteczności wskazanych obniżenia i potrącenia, tj. przysługiwania pozwanemu wyżej wskazanych wierzytelności oraz skuteczności oświadczeń o potrąceniu.

Kara umowna należy się wierzycielowi wtedy, gdy niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania niepieniężnego jest następstwem okoliczności, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność (art. 471 k.c.), czyli - w braku odmiennych unormowań prawnych lub uzgodnień stron - gdy niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania niepieniężnego wynika z niezachowania przez dłużnika należytej staranności (art. 472 k.c.), a więc z jego winy w jakiegokolwiek postaci. Stosownie do tego, w razie zastrzeżenia kary umownej na wypadek przekroczenia terminu spełnienia zobowiązania niepieniężnego, kara umowna należy się jedynie w razie zwłoki dłużnika (art. 476 k.c.), nie przysługuje natomiast, jeżeli dłużnik nie ponosi winy w przekroczeniu terminu. Okoliczność, że dowód istnienia wierzytelności z tytułu kary umownej służyć ma wykazaniu skuteczności potrącenia dokonanego przez stronę pozwaną, w ramach zarzutu prowadzącego do oddalenia powództwa, nie modyfikuje określonej w prawie materialnym reguły rozkładu ciężaru dowodu co do tego, że wierzytelność ta powstała. Także zatem w tej sytuacji stronę powołującą się na karę umowną obciąża powinność wykazania naruszenia zobowiązania niepieniężnego, stronę przeciwną zaś - wobec ustanowionego w art. 471 k.c. domniemania - dowód, że naruszenie to zostało spowodowane okolicznościami, za które nie ponosi odpowiedzialności.

Skoro więc pozwany powoływał się na umorzenie wierzytelności dochodzonej pozwem w następstwie potrącenia, to na nim spoczywał ciężar udowodnienia, że doszło do naruszenia umów przez przekroczenie terminu ich realizacji. Ciężar dowodu w zakresie okoliczności rozstrzygających o braku zawinięcia spoczywał natomiast na powodzie, z tym skutkiem, że w razie niewykazania tych okoliczności sąd zobowiązany był przyjąć, że nie miały one miejsca, a powód ponosi winę za przekroczenie terminów. Odniesienie wyżej wskazanej wykładni art. 483 w zw. z art. 471 i

476 k.c. do poczynionych ustaleń faktycznych doprowadziło Sąd Okręgowy do wniosku, że pozwanemu przysługiwały wierzytelności o zapłatę następujących kar umownych: 1.233,75 zł z umowy nr (...), 2.025 zł z umowy nr (...), 4.770 zł z umowy nr (...) i 2.685.353,60 zł z umowy nr (...). Jak bowiem ustalono, powód przekroczył terminy wykonania tych umów, przyczyna tego przekroczenia w zakresie umowy nr (...) była przez powoda zawiniona (braki materiałowe oraz zbyt mała ilość brygad wykonujących roboty), a w zakresie pozostałych umów nie została ustalona, co oznaczało, że domniemanie winy z art. 471 k.c. nie zostało obalone.

Pomimo powyższego wierzytelności dochodzone pozwem nie zostały umniejszone ani umorzone. Jeżeli chodzi o kary umowne z umów nr (...) (1.233,75 zł), (...) (2.025 zł), (...) (4.770 zł), to pozwany twierdził, że umniejszyły one wierzytelności o wynagrodzenie z tych umów (k. 121-122, 329), ale jednocześnie w oświadczeniach o potrąceniu z 17 kwietnia 2018 r. (k. 164-165) i 11 stycznia 2021 r. (k. 278) wskazał te wierzytelności w wysokości bez tych umniejszeń. Skoro nadto w materiale sprawy brak było oświadczeń o potrąceniu tych kar (pismo z 29 grudnia 2016 r. oraz obie noty obciążeniowe stanowią jedynie o obciążeniu karami, a nie o ich potrąceniu), to wierzytelności z powołanych umów nie zostały umniejszone o powołane kary.

Jeżeli chodzi o karę umowną z umowy nr (...), to oba oświadczenia o jej potrąceniu były bezskuteczne. Oświadczenie z 17 kwietnia 2018 r. było bezskuteczne mocą art. 253 ust. 3 ustawy - Prawo restrukturyzacyjne, gdyż zostało złożone po upływie trzydziestu dni od otwarcia przyspieszonego postępowania układowego (otwartego 14 grudnia 2016 r.). Ubocznie Sąd I instancji wskazał, że wierzytelności o wynagrodzenie z umów nr (...) powstały już po otwarciu powołanego postępowania (w datach odbiorów, tj. – odpowiednio – 21 grudnia 2016 r. i 3 stycznia 2017 r. [k. 145 i 148] oraz 10 stycznia 2017 r. [k. 157]). Tym samym potrącenie tych wierzytelności było wyłączone także mocą art. 253 ust. 1 pkt 1 ustawy prawo restrukturyzacyjne.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy ubocznie podniósł, że gdyby pominąć art. 253 ustawy - Prawo restrukturyzacyjne, to potrącenie z 17 kwietnia 2018 r. byłoby bezskuteczne w zakresie wierzytelności powoda w kwocie 18.142,50 zł (z umowy nr (...)) i części wierzytelności z umowy nr (...) w kwocie 110.115,82 zł. Skoro bowiem po tym potrąceniu wierzytelność pozwanego miała wynosić 2.453.905,80 zł z dokumentu nr (...) (k. 164-165), to potrącenie objęło wierzytelności pozwanego wg kolejności z oświadczenia, tj. najpierw wierzytelność w kwocie 300,90 zł, następnie w kwocie 300.148,42 zł, a dopiero w ostatniej kolejności wierzytelność z umowy nr (...). Tym samym wierzytelności powoda w kwocie 172.200 zł (faktura (...)), 18.142,50 zł (umowy nr (...)) i 110.115,82 zł (część z umowy nr (...)) miały być potrącone z wierzytelnościami pozwanego w kwocie 309,90 zł i w kwocie 300.148,42 zł, gdy tymczasem nie ustalono, że wierzytelności te pozwanemu przysługiwały.

Oświadczenie z 11 stycznia 2021 r. było bezskuteczne mocą art. 203¹ § 2 k.p.c., gdyż zarzut potrącenia z 11 stycznia 2021 r. nie został podniesiony przy wdaniu się w spór co do istoty sprawy (został podniesiony dopiero pismem z 7 czerwca 2021 r. [k. 246v]), a jednocześnie po upływie 2 tygodni od wymagalności wierzytelności. Co prawda zarzut potrącenia został podniesiony w sprzecznie, tj. przy wdaniu się w spór co do istoty sprawy, ale dotyczył innego potrącenia, tj. z 17 kwietnia 2018 r. Skoro potrącenie jest zindywidualizowaną czynnością materialnoprawną, to zarzut potrącenia może dotyczyć tylko takiej czynności; nie może być blankietowy. W tej sytuacji Sąd I instancji podniósł ubocznie, że co prawda wierzytelność pozwanego wywodziła się z innego stosunku prawnego (innej umowy), ale była uprawdopodobniona dokumentami nie pochodzącymi wyłącznie od pozwanego (notatkami służbowymi).

Wobec powyższego, tytułem wynagrodzenia z umów nr (...), Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego na rzecz powoda łącznie 289.251,72 zł (22.834,95 zł brutto z umowy nr (...) + 33.983,67 zł brutto z umowy nr (...) + 84.009 zł brutto z umowy nr (...) + 130.281,60 zł brutto z umowy nr (...) + 18.142,70 zł brutto z umowy nr (...)).

O odsetkach tytułem opóźnienia w zapłacie Sąd I instancji na podstawie art. 7 ust. 1 i 2 w zw. z art. 4 pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych w brzmieniu przed nowelizacją ustawą z 19 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych. Skoro terminy zapłaty poszczególnych wierzytelności były oznaczone w fakturach, które zostały doręczone pozwanemu przed upływem tych terminów, to Sąd Okręgowy zasądził odsetki od dnia następnego po upływie terminu zapłaty z danej faktury, tj. od 29

stycznia 2017 r. co do kwot 130.281,60 zł, 84.009 zł i 22.834,95 zł, od 20 stycznia 2017 r. co do kwoty 18.142,50 zł i od 11 lutego 2017 r. co do kwoty 33.983,67 zł.

O kosztach procesu Sąd I instancji orzekł na podstawie art. 98 § 1, 3 i 4, 108 § 1 zd. 1 i 109 § 2 k.p.c. Skoro pozwany przegrał proces w całości w rozumieniu art. 98 § 1 k.p.c., winien zwrócić powodowi całość poniesionych przez niego i celowych w świetle art. 98 § 3 i 4 k.p.c. kosztów procesu, tj. łącznie 10.817 zł (17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa procesowego (część IV załącznika do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej), 10.800 zł tytułem stawki minimalnej opłaty za czynności radcy prawnego (§ 2 pkt 7 rozporządzenia w sprawie opłat za czynności radców prawnych w brzmieniu z daty wniesienia pozwu), o czym Sąd Okręgowy orzekł w pkt 2 wyroku. O tymczasowo wyłożonych kosztach sądowych Sąd I instancji orzekł na podstawie art. 83 ust. 2 w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz art. 98 § 1 k.p.c. Skoro pozwany przegrał proces w całości w rozumieniu art. 98 § 1 k.p.c., został obciążony kwotą 14.463 zł z tytułu opłaty sądowej od pozwu, od uiszczenia której powód był zwolniony (pkt 3 wyroku).

Apelację od wyżej wskazanego wyroku złożył pozwany, zaskarżając go w całości. Pozwany zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego:

1. art. 253 ust. 3 ustawy - Prawo Restrukturyzacyjne poprzez:

a. jego błędne zastosowanie i uznanie, że oświadczenie o potrąceniu z dnia 17 kwietnia 2018 r. należy uznać za bezskuteczne z uwagi na przekroczenie 30- dniowego terminu wskazanego w tym przepisie, podczas gdy wierzytelności przysługujące pozwanemu względem powoda stanowią zobowiązania, które nie zostały objęte przyspieszonym postępowaniem układowym poprzez niewpisanie ich przez nadzorcę do spisu wierzytelności, co spowodowało, że pozwany nie miał możliwości zgłoszenia należności zawartych w powołanym oświadczeniu do zatwierdzonego układu,

b. jego błędne zastosowanie i uznanie, że oświadczenie o potrąceniu z dnia 17 kwietnia 2018 r. należy uznać za bezskuteczne w sytuacji, gdy wierzytelności niepodlegające układowi mogą być potrącane na zasadach ogólnych (zgodnie z art. 498 i nast. k.c.),

2. art. 253 ust. 1 pkt 1 ustawy - Prawo Restrukturyzacyjne poprzez jego błędne zastosowanie i uznanie, że oświadczenie o potrąceniu z 17 kwietnia 2018 r. w zakresie umów (...) (dotyczących (...) nr (...) wystawionych przez powoda) należy uznać za bezskuteczne z uwagi na fakt, że powstały po otwarciu postępowania układowego, podczas gdy wierzytelności przysługujące pozwanemu względem powoda powstały przed otwarciem tego postępowania, w związku z czym przytoczony przepis nie może znaleźć zastosowania,

3. art. 498 § 2 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie i uznanie, iż potrącenie jest bezskuteczne co do wierzytelności w kwotach 18.142,50 zł i 110.115,82 zł z uwagi na nieprawidłową kolejność wierzytelności przedłożonych do potrącenia, podczas gdy zgodnie z Kodeksem cywilnym w razie istnienia kilku długów, przy zgłoszeniu do potrącenia kilku wierzytelności nie jest wymagane wskazanie, w jaki sposób powinny być one względem siebie potrącone, a więc nie jest konieczne szczegółowe przyporządkowanie określonej wierzytelności konkretnemu długowi, w związku z czym nie ma znaczenia, które z wierzytelności przysługujące pozwanemu względem powoda wyczerpywały dług pozwanego względem powoda.

Na podstawie wskazanych zarzutów pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I Instancji do ponownego rozpoznania. Nadto pozwany wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania przed Sądem II instancji.

Powód złożył odpowiedź na apelację, wnosząc o jej oddalenie w całości oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja okazała się zasadna w części.

Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia faktyczne Sądu I instancji i przyjął je za własne, zwłaszcza że żadna ze stron postępowania nie podnosiła zarzutów w tym zakresie. W szczególności niesporne było już między stronami, że wierzytelności powoda: z faktury (...) na kwotę 84.009 zł brutto i z faktury (...) na kwotę 230.281,60 zł tj. na sumę 214.290,60 zł – powstały po otwarciu w stosunku do powoda przyspieszonego postępowania układowego.

Na wstępie wskazać należy, że zgodnie z art. 382 k.p.c. sąd drugiej instancji orzeka na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym. Oznacza to, że sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę merytorycznie w granicach zaskarżenia, dokonuje własnych ustaleń faktycznych, prowadząc lub ponawiając dowody albo poprzestając na materiale zebranym w pierwszej instancji, przy czym uwzględnia z urzędu prawidłowe zastosowanie przepisów prawa materialnego niezależnie od zarzutów podniesionych w apelacji.

Na podzielenie zasługiwał zarzut naruszenia art. 253 ust. 3 ustawy – Prawo restrukturyzacyjne, chociaż nie wszystkie argumenty przytoczone na jego uzasadnienie były trafne.

Wbrew bowiem stanowisku Sądu I instancji, w przyspieszonym postępowaniu układowym potrącenie wzajemnych wierzytelności nie jest co do zasady wyłączone. Przede wszystkim możliwe jest potrącenie wierzytelności nieobjętych układem, czy to wyłączonych z układowego z racji ich przedmiotu, czy z racji tego, że powstały po otwarciu przyspieszonego postępowania układowego. Dopuszczalne jest również co do zasady potrącenie wierzytelności wzajemnych, jeśli obie istniały przed dniem otwarcia przyspieszonego postępowania układowego i wzajemnymi wierzycielami byli wierzyciel i dłużnik przyspieszonego postępowania układowego. Przewidziane w art. 253 ust. 1 Prawa restrukturyzacyjnego ograniczenia instytucji potrącenia stanowią w istocie wyjątki, które należy interpretować ściśle. Zgodnie z powołanym przepisem od dnia otwarcia przyspieszonego postępowania układowego do dnia jego zakończenia albo uprawomocnienia się postanowienia o umorzeniu przyspieszonego postępowania układowego potrącenie wzajemnych wierzytelności między dłużnikiem i wierzycielem jest niedopuszczalne jedynie w dwóch przypadkach: 1) jeżeli wierzyciel stał się dłużnikiem dłużnika po dniu otwarcia przyspieszonego postępowania układowego albo 2) jeżeli wierzyciel będąc dłużnikiem dłużnika, stał się po dniu otwarcia przyspieszonego postępowania układowego jego wierzycielem przez nabycie w drodze przelewu lub indosu wierzytelności powstałej przed dniem otwarcia przyspieszonego postępowania układowego. Nadto na podstawie art. 253 ust. 2 wierzyciel może potrącić swoją wzajemną wierzytelność w sytuacji, gdy nabycie wierzytelności (po otwarciu przyspieszonego postępowania układowego) nastąpiło wskutek zapłaty długu, za który nabywca odpowiadał osobiście albo pewnymi przedmiotami majątkowymi, i jeżeli odpowiedzialność nabywcy za dług powstała przed dniem złożenia wniosku o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego. Podkreślić należy, że termin 30 dni na złożenie oświadczenia o potrąceniu, o którym mowa w art. 253 ust. 3 Prawa restrukturyzacyjnego dotyczy jedynie sytuacji opisanych w art. 253 ust. 2 Prawa restrukturyzacyjnego, a więc przypadków, w których wierzyciel stał się wierzycielem na skutek zapłaty długu, za który odpowiadał. Nie może budzić wątpliwości, że taki przypadek nie miał miejsca w rozpoznawanej sprawie, wobec czego nie można było zgodzić się z Sądem I instancji, że oświadczenie pozwanego o potrąceniu wierzytelności z 17 kwietnia 2018 r. było nieskuteczne z uwagi na niedochowanie 30-dniowego terminu przewidzianego w art. 253 ust. 3 Prawa restrukturyzacyjnego.

Należało jednak zbadać, czy w sprawie nie zaistniały inne przesłanki wyłączające możliwość potrącenia wzajemnych wierzytelności stron. Zgodnie z art. 189 ust. 1 Prawa restrukturyzacyjnego dzień wydania postanowienia o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego jest dniem otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego. W niniejszej sprawie był to zatem dzień 14 grudnia 2016 r. Analizując oświadczenie pozwanego o potrąceniu z dnia 17 kwietnia 2018 r. co do wskazanych w nim wierzytelności powoda należy zauważyć, że wierzytelność wynikająca z umowy nr (...), czyli objęta fakturą VAT nr (...) na kwotę 84.009 zł powstała po dniu otwarcia przyspieszonego postępowania układowego – faktura VAT została wystawiona w dniu 29 grudnia 2016 roku, a w toku postępowania nie wykazano, by obejmowała roboty budowlane ujęte w odbiorze robót, który miałby mieć miejsce przed dniem 14 grudnia 2016 r. Przeciwnie, jak wynika z inwentaryzacji robót z dnia 12 grudnia 2016 r., należność ujęta w omawianej fakturze miała zostać rozliczona po dostarczeniu dokumentacji odbiorowej (k. 141verte). W tym przypadku zatem pozwany stał się dłużnikiem powoda

po dniu otwarcia przyspieszonego postępowania układowego, co skutkuje niemożnością potrącenia wierzytelności pozwanego z tą wierzytelnością powoda na podstawie art. 253 ust. 1 Prawa restrukturyzacyjnego. Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku wierzytelności objętej fakturą VAT nr (...), wynikającą z umowy nr (...). W przypadku tej umowy odbiór robót, będący podstawą do wystawienia faktury VAT, nastąpił dopiero w dniu 10 stycznia 2017 r., a zatem po otwarciu przyspieszonego postępowania układowego, zatem również w tym przypadku miała miejsce sytuacja, w której powód stał się wierzycielem pozwanego dopiero po otwarciu postępowania układowego. Należy zwrócić uwagę, że strony postępowania co do przedstawionych faktów były zgodne. Jak wynika z powyższego pozwany nie mógł potrącić swojej wierzytelności z wierzytelnościami powoda objętymi fakturami VAT nr (...) w łącznej wysokości 214.290,60 zł i w tym zakresie rozumowanie Sądu Okręgowego było prawidłowe.

Pozostałe wierzytelności powoda wskazane w oświadczeniu z 17 kwietnia 2018 r. nie spełniały przesłanek zakazu potrącenia ich w postępowaniu układowym, mogły więc być przedmiotem skutecznego potrącenia. Należy jedynie zwrócić uwagę, że z tych pozostałych wierzytelności dla rozstrzygnięcia sprawy znaczenie mają jedynie wierzytelność objęta fakturą VAT nr (...) w kwocie 22.834,95 zł oraz wierzytelność objęta fakturą VAT nr (...) w kwocie 33.983,67 zł, ponieważ tylko ich powód dochodził w niniejszej sprawie, wobec czego tylko co do nich zbadać należało zarzut potrącenia.

Skarżący nie miał przy tym racji twierząc, że skoro jego wierzytelności nie zostały objęte układem, winien mieć możliwość ich swobodnego potrącenia z wierzytelnościami powoda. Takiemu stanowisku przeczy art. 166 ust. 1 i 2 Prawa restrukturyzacyjnego, zgodnie z którym układ wiąże wierzycieli, których wierzytelności według ustawy są objęte układem, chociażby nie zostały umieszczone w spisie wierzytelności. Układ nie wiąże jedynie tych wierzycieli, których dłużnik nie ujawnił i którzy nie byli uczestnikami postępowania. niespornie zaś pozwany był uczestnikiem przyspieszonego postępowania układowego, a część jego wierzytelności została ujęta w spisie wierzytelności. Akcentowana więc przez skarżącego okoliczność, że wskazywane przez niego wierzytelności nie były ujęte w spisie wierzytelności, nie miała istotnego znaczenia.

Nie miał również racji apelujący zarzucając naruszenie art. 498 § 2 k.c. poprzez uznanie, że oświadczenie o potrąceniu jest bezskuteczne co do wierzytelności w kwotach 18.142,50 zł i 110.115,82 zł z uwagi na nieprawidłową kolejność wierzytelności przedłożonych do potrącenia. Z treści oświadczenia z dnia 17 kwietnia 2018 r. wynika, że pozwany uznał swoje wierzytelności w kwotach 309,90 zł i 300.148,42 zł za umorzone w całości, natomiast wierzytelność ujętą w notcie nr (...) za umorzoną co do kwoty 231.447,80 zł (2.685.353,60 zł – 2.453.905,80 zł), ponieważ złożył oświadczenie, że po dokonaniu potrącenia pozostaje kwota 2.453.905,80 zł z wierzytelności wynikającej z noty nr (...). Nie budzi wątpliwości Sądu Apelacyjnego, że pozwany dokonywał potrącenia według kolejności wierzytelności wskazanych w swoim oświadczeniu. Zatem wpierw złożył oświadczenie o potrąceniu swojej wierzytelności w kwocie 309,90 zł z wierzytelnością powoda w kwocie 172.200 zł, która miała ulec umniejszeniu do kwoty 171.890,10 zł. Następnie złożył oświadczenie o potrąceniu swojej wierzytelności w kwocie 300.148,42 zł z wierzytelnością powoda w kwocie 171.890,10 zł, co miało skutkować umorzeniem wierzytelności powoda w całości, a wierzytelności pozwanego do kwoty 128.258,32 zł. Następnie pozwany złożył oświadczenie o potrąceniu swojej wierzytelności w kwocie 128.258,32 zł z wierzytelnością powoda w wysokości 18.142,50 zł, co miało skutkować umorzeniem wierzytelności powoda w całości i umniejszeniem wierzytelności pozwanego do kwoty 110.115,82 zł. Wierzytelność w kwocie 110.115,82 zł pozwany potrącił z wierzytelnością powoda w kwocie 130.281,60 zł, co miało skutkować umorzeniem wierzytelności pozwanego i umniejszeniem wierzytelności powoda do kwoty 20.165,78 zł. Następnie wszystkie pozostałe wierzytelności powoda – w kwotach 20.165,78 zł, 84.009 zł, 22.834,95 zł, 3.567 zł, 66.887,40 zł i 33.983,67 zł pozwany potrącił ze swoją wierzytelnością w kwocie 2.685.353,60 zł, co miało skutkować umorzeniem wierzytelności powoda oraz umniejszeniem tej wierzytelności pozwanego do kwoty 2.453.905,80 zł. Taki a nie inny sposób rozliczenia wzajemnych wierzytelności przez pozwanego przez potrącenie, w tym wierzytelności z tytułu kary umownej w wysokości 2.685.353,60 zł wynikał logicznie też z faktu, że w tym samym piśmie z dnia 17.04.2018r. pozwany wezwał do zapłaty pozostałą po potrąceniu część kary umownej w wysokości 2.453.905,80 zł.

Zgodzić należy się z Sądem Okręgowym, że istnienie wierzytelności pozwanego w kwotach 309,90 zł i 300.148,42 zł nie zostało wykazane w toku postępowania, wobec czego zarzut potrącenia tych wierzytelności nie mógł okazać

się skuteczny, a sąd rozstrzygając sprawę orzeka jakby wierzytelności te nie istniały. Podkreślić należy, że sąd nie może zmieniać treści czynności prawnej dokonanej przez strony. Zatem ani Sąd Okręgowy, ani Sąd Apelacyjny nie mogły przypisywać oświadczeniu pozwanego z 17 kwietnia 2018 r. treści innej, niż rzeczywista treść tej czynności. Oświadczenie o potrąceniu jest czynnością kształtującą prawo, czynnością do której uprawniony jest wierzyciel wzajemnego. W sytuacji, gdy część oświadczenia pozwanego o potrąceniu okazała się bezskuteczna z powodu nieistnienia niektórych wierzytelności pozwanego, nie było podstaw do przyjęcia możliwości rozliczenia z wykorzystaniem instytucji potrącenia wszystkich wierzytelności powoda z wierzytelnością pozwanego w wysokości 2.685.353,60 zł. ponad kwotę 2.453.905,80 zł. W przypadku, gdy skuteczne mogło być jedynie potrącenie z częścią wierzytelności w kwocie 2.685.353,60 zł co do kwoty 231.447,80 zł, ponieważ pozwany wyraźnie wskazał, że jedynie w zakresie tej kwoty doszło do umorzenia jego wierzytelności, koniecznym było zbadanie, czy w tym zakresie oświadczenie o potrąceniu było skuteczne. Otóż nie mogło być ono skuteczne co do kwoty 20.165,78 zł (pozostałość z należności w kwocie 130.281,60 zł po oświadczeniu o potrąceniu tej należności z należnością powoda w kwocie 110.115,82 zł), ponieważ wierzytelność ta, objęta fakturą VAT nr (...) nie mogła zostać przyjęta do potrącenia, o czym wskazano wyżej. Podobnie pozwany nie mógł potrącić swojej wierzytelności z wierzytelnością w kwocie 84.009 zł objętej fakturą (...), ponieważ potrącenie tej wierzytelności również zostało wyłączone na mocy art. 253 ust. 1 Prawa restrukturyzacyjnego.

Sąd Apelacyjny musiał jednak wziąć pod uwagę, że oprócz wierzytelności powoda, które nie mogły być przedmiotem potrącenia, oświadczenie z 17 kwietnia 2018 r. obejmowało również te wierzytelności, które pozwany mógł skutecznie potrącić. Oznacza to, że co do wierzytelności objętych pozwem oświadczenie o potrąceniu z dnia 17 kwietnia 2018 r. było skuteczne co do wierzytelności objętej fakturą VAT nr (...) w kwocie 22.834,95 zł oraz wierzytelności objętej fakturą VAT nr (...) w kwocie 33.983,67 zł. Wierzytelności te zostały umorzone w całości.

W konsekwencji na rzecz powoda należało zasądzić kwoty: 84.009 zł (faktura VAT nr (...)), 130.281,60 zł (faktura VAT nr (...)) i 18.142,50 zł (faktura VAT nr (...)), łącznie 232.433,10 zł.

Z tego względu w punkcie I wyroku na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok w jego punkcie 1 w ten sposób, że obniżył zasądzoną tam kwotę obniżył z 289.251,72 zł do kwoty 232.433,10 zł. Jako że Sąd Apelacyjny uznał, iż umorzeniu uległy wierzytelności powoda w kwotach 22.834,95 zł i 33.983,67 zł, należało również uchylić rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego o zasądzeniu na rzecz powoda odsetek od tych kwot, to jest tirety 4 i 5 w punkcie 1 zaskarżonego wyroku.

Zmiana merytorycznego rozstrzygnięcia pociągała za sobą konieczność zmiany rozstrzygnięcia również w zakresie kosztów postępowania przed Sądem I instancji. Powód wygrał sprawę co do kwoty 232.433,10 zł z dochodzonej kwoty 289.251,72 zł, a zatem w 80,4%. Z tego względu na podstawie art. 100 k.p.c. należało rozdzielić stosunkowo koszty procesu i obciążyć nimi powoda w 19,6%, a pozwanego w 80,4%. Obie strony poniosły koszty zastępstwa procesowego i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 10.817 zł, co stanowi łącznie kwotę 21.634 zł. Z tej kwoty powód winien ponieść 19,6%, czyli 4.240,24 zł. Pozwany zatem winien zwrócić mu różnicę między poniesionymi kosztami, a kosztami, które powód winien ponieść (10.817 zł – 4.240,24 zł), czyli kwotę 6.576,76 zł i taką też kwotę Sąd Apelacyjny zasądził od pozwanego na rzecz powoda tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Nadto na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych pozwany winien ponieść 80,4% opłaty sądowej od pozwu, od uiszczenia której powód był zwolniony, to jest kwotę 11.628,25 zł (80,4% x 14.463 zł), zatem Sąd Apelacyjny nakazał ściągnąć wskazaną kwotę od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Poznaniu.

W punkcie II wyroku Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację pozwanego w zakresie, w jakim dotyczyła kwoty 232.433,10 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Apelacyjny orzekł w punkcie III wyroku na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Pozwany przegrał postępowanie apelacyjnego w 80,4% i w takim zakresie winien ponieść koszty tego postępowania. Na koszty postępowania apelacyjnego składały

się koszty poniesione przez pozwanego, to jest opłata sądowa od apelacji w kwocie 14.463 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w kwocie 8.100 zł, łącznie 22.563 zł, a także koszty zastępstwa procesowego poniesione przez powoda w kwocie 10.800 zł. Powód winien ponieść 19,6% z kosztów rzeczywiście przez siebie poniesionych, to jest 1.587,60 zł. Pozwany natomiast winien ponieść 80,4% z poniesionych przez siebie kosztów, to jest 18.140,65 zł. Od tej kwoty należało odjąć wyżej wskazaną kwotę 1.587,60 zł, co daje kwotę 16.553,05 zł i taką też kwotę należało zasądzić od pozwanego na rzecz powoda w rozpoznawanej sprawie.

Ewa Staniszevska